

Beleidsplan RBL BNO 2013-2016

SAMENVATTING	3
INLEIDING	4
HOOFDSTUK 2 ONTWIKKELINGEN.....	6
2.1 VSV-Convenant 2012-2015.....	6
2.2 Wijzigingen op het terrein van werk en inkomen	6
2.3 Verschuiving toezicht op verzuimbeleid.....	7
2.4 Passend Onderwijs	7
2.5 Transitie Jeugdzorg	8
2.6 Actieplan MBO: focus op vakmanschap.....	8
HOOFDSTUK 3 BELEIDSDOELEN 2013-2016	9
3.1 Missie.....	9
3.2 Visie.....	9
3.3 Versterking van het preventief werken	10
3.5 Behouden van het huidige niveau van dienstverlening	13
HOOFDSTUK 4 RANDVOORWAARDEN	16
4.1 Huidige formatie	16
4.2 Berekening formatie 2013-2016.....	17
4.3 Fysieke organisatie RBL BNO.....	18
4.4 Financiën 2013-2016.....	19
4.5 Reserves	21
4.6 Wet gemeenschappelijke regeling.....	21
4.7 Procedure vaststelling beleidsplan	21

Samenvatting

Het RBL BNO geeft namens 13 gemeenten in de regio Brabant Noordoost invulling aan de wettelijke taken op het terrein van leerplicht en voortijdig schoolverlaten. Met het aflopen van het huidige beleidskader wordt met dit beleidsplan meer ingezet op preventie. Het RBL BNO beschouwt het onderwijs bij het voorkomen van schooluitval en schoolverzuim als haar belangrijkste partner.

Het RBL BNO voert in de komende beleidsperiode een bezuiniging van 15% door op de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de oorspronkelijke begroting van 2012. Deze besparing zal niet ten koste gaan van het huidige niveau van dienstverlening en wordt met name bereikt door aanpassingen in de bedrijfsvoering.

Inleiding

Voor u ligt het nieuwe beleidskader van het Regionaal Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten Brabant Noordoost (RBL BNO) 2013-2016. Het huidige beleidskader heeft een looptijd tot eind 2012. De 13 samenwerkende gemeenten¹ continueren de samenwerking op het terrein van leerplicht en voortijdig schoolverlaten ook na 2012. Met dit nieuwe kader formuleren we de ambities van het RBL BNO en beschrijven we de lijnen waarlangs het RBL BNO zich de komende jaren ontwikkelt.

Vertrekpunt is de wettelijke opdracht die gemeenten hebben voor handhaving van de leerplichtwet en aanpak van voortijdig schoolverlaten (vsv). Behalve de wettelijke verplichting, zo blijkt keer op keer uit onderzoek², zijn de aanpak van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten belangrijke instrumenten om een schoolloopbaan te laten slagen. Daarmee levert het een belangrijke bijdrage aan de kansen van 'onze' leerlingen en jongeren in de samenleving en op de arbeidsmarkt.

De wettelijk opdracht meer in detail beschreven:

Leerplicht: Alle kinderen en jongeren van 5 tot 16 jaar worden door de leerplichtwet in staat gesteld zich optimaal te ontwikkelen en te ontplooiën door middel van onderwijs. 'Alle' kinderen en jongeren omdat hen deze kans geboden wordt ongeacht afkomst, religie of financiële positie.

Kwalificatieplicht: Wanneer de leerplicht is geëindigd en de jongere nog geen startkwalificatie heeft behaald blijft een jongere verplicht om ingeschreven te staan bij een school of instelling en deze geregeld te bezoeken. Dit noemen we de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht eindigt zodra de jongere de leeftijd van 18 jaar bereikt of een startkwalificatie heeft behaald.

Het college van Burgemeester en Wethouders is verantwoordelijk voor toezicht en naleving van de leer- en kwalificatieplicht en stelt hiervoor leerplichtambtenaren aan.

¹ Bernheze, Boekel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Landerd, Maasdonk, Mill en Sint Hubert, Oss, Sint Anthonis, Sint-Oedenrode, Uden en Veghel

² Uit recent onderzoek van het Research centrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) blijkt dat 45% van de jongeren schoolgerelateerde oorzaken noemen als belangrijkste oorzaak bij het verlaten van het onderwijs zonder startkwalificatie. Uit ditzelfde onderzoek blijkt dat 60% van deze jongeren een spijbelverleden hebben en dat de spijbelredenen vaak overeenkomt met de oorzaak van het schoolverlaten. Spijbelen kan bij schoolgerelateerde oorzaken een vroeg signaal zijn voor uitval. Deze bevinding pleit voor de preventieve aanpak van de afgelopen jaren waarbij het onderwijs door het RBL BNO wordt aangesproken op haar verantwoordelijkheid om verzuim in een vroeg stadium aan te pakken en te melden.

Vsv: Jongeren kunnen met een startkwalificatie een waardevolle bijdrage leveren op de arbeidsmarkt. De gemeente moet dan ook in nauwe samenwerking met het onderwijs voorkomen dat jongeren voor hun 23ste het onderwijs zonder startkwalificatie verlaten. Deze taak moet regionaal worden uitgevoerd en wordt de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) genoemd en is vastgelegd in verschillende wetten.

Er is sinds de start van het bureau in 2009 veel bereikt. Er staat een professioneel en herkenbaar bureau dat ouders, leerlingen en het onderwijs aanspreekt op hun verantwoordelijkheid. Maar dit is geen reden om achterover te leunen. De gemeenten in Brabant Noordoost willen komende periode kansen pakken en uitdagingen aangaan. Daar hoort de ambitie bij om de regio te zijn met het laagste percentage voortijdig schoolverlaters in Nederland. Een ambitieuze maar realistische doelstelling waar het RBL BNO een belangrijke bijdrage aan levert. Met name het onderwijs zal de komende beleidsperiode sneller aangesproken worden op falend verzuimbeleid. In navolgende hoofdstukken werken we onze ambities en doelen nader uit. Tezamen vormen ze het pakket waarmee het RBL BNO in het belang van leerlingen, hun ouders en scholen koers zet voor de periode 2013-2016.

Hoofdstuk 2 Ontwikkelingen

In de komende beleidsperiode zijn er verschillende ontwikkelingen die van invloed zijn op het werk en de koers van het RBL BNO. In dit hoofdstuk geven we overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen.

2.1 VSV-Convenant 2012-2015

Het kabinet heeft de doelstelling voor het tegengaan van voortijdige schooluitval (vsv) aangescherpt. Het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters mag in 2016 nog maar maximaal 25.000 zijn. Zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie: dat is in de eerste plaats goed voor de jongere zelf. Jongeren met een startkwalificatie komen vijf keer minder vaak voor in criminaliteitscijfers. Ze vinden ook beter hun weg op de arbeidsmarkt: de kans op werkloosheid is voor jongeren zonder startkwalificatie twee keer zo hoog. Zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie is ook gunstig voor ons allemaal: goed opgeleide arbeidskrachten dragen immers bij aan economisch herstel.

Vrijwel alle scholen in het middelbaar beroepsonderwijs en voortgezet onderwijs (met uitzondering van het voortgezet speciaal onderwijs en praktijk onderwijs) en de contactgemeenten van de 39 RMC regio's hebben in het voorjaar van 2012 het nieuwe vsv-convenant voor de periode 2012-2015 ondertekend. Met de ondertekening van het vsv-convenant leggen het ministerie van Onderwijs, scholen en gemeenten zich ook de komende jaren de verplichting op gezamenlijk het aantal nieuwe vsv'ers verder te verminderen naar maximaal 25.000 voortijdig schoolverlaters in 2016. Scholen en RMC-regio's ontvangen hiervoor subsidie van het Rijk³. Het convenant van de regio Brabant Noordoost is mede ondertekend door scholen of instellingen waarop veel leerlingen uit de regio Brabant Noordoost zijn ingeschreven zoals het ROC Nijmegen en ROC Eindhoven.

2.2 Wijzigingen op het terrein van werk en inkomen

Met de val van het kabinet Rutte is de Wet werken naar vermogen van de baan. Hiervoor in de plaats komt de participatiewet met als beoogde ingangsdatum: 1 januari 2014. Ook het huidige kabinet, Rutte-Asscher doet op het terrein van werk en inkomen een groter appèl op de eigen verantwoordelijkheid.

³ Bron: aanvalopuitval.nl

Met ingang van 1 januari 2012 is de Wet werk en bijstand (Wwb) al aangepast en kunnen jongeren niet langer een beroep doen op de WIJ. In principe heeft een jongere maar twee mogelijkheden: hij volgt onderwijs of werkt. Jongeren, ook zonder startkwalificatie, melden zich minder vaak voor een uitkering bij het werkplein. Het UWV en de gemeentelijke sociale diensten hebben hierdoor minder jongeren in beeld.

Deze ontwikkeling maakt de rol van het RMC nog belangrijker. Het RBL BNO heeft en houdt alle jongeren zonder startkwalificatie in de regio Brabant Noordoost tussen de 18 en 23 jaar zonder inschrijving op school of instelling wel in beeld.

2.3 Verschuiving toezicht op verzuimbeleid

Schoolverzuim is een belangrijke indicator voor schooluitval. Bij het voorkomen van schooluitval is het consequent uitvoeren van verzuimbeleid door scholen dan ook van essentieel belang. Met ingang van 1 januari 2012 zijn diverse onderwijswetten en de leerplichtwet gewijzigd:

- Scholen en onderwijsinstellingen zijn verplicht het verzuimbeleid op te nemen in de schoolgids of de onderwijsovereenkomst
- Het toezicht op het verzuimbeleid door scholen verschuift van de leerplichtambtenaar naar de onderwijsinspectie. De leerplichtambtenaar is verantwoordelijk voor het doorgeven van signalen naar de onderwijsinspectie

De wetswijziging leidt niet tot een verandering in het gemeentefonds of formatie-uitbreiding bij de inspectie. Dat zou logisch zijn wanneer er daadwerkelijk sprake is van het verleggen van het toezicht. Echter: leerplichtambtenaren blijven nadrukkelijk in beeld bij het toezicht op de scholen.

Leerplichtambtenaren zijn namelijk verantwoordelijk voor het afgeven van signalen aan de inspectie.

2.4 Passend Onderwijs

Door de invoering van Passend Onderwijs krijgen samenwerkende schoolbesturen zorgplicht voor hun leerlingen. Dat betekent dat schoolbesturen verplicht worden te zorgen voor een passende onderwijsplek voor leerlingen in hun regio. Deze wetswijziging leidt idealiter tot minder thuiszitters in onze regio. Het RBL BNO volgt de invoering van passend onderwijs op de voet. Wanneer de invoering van passend onderwijs tot nadelige consequenties leidt voor leerplichtigen in onze regio, signaleert het RBL BNO deze problemen en ziet toe op een oplossing van eventuele knelpunten.

2.5 Transitie Jeugdzorg

Samenwerkende gemeenten worden verantwoordelijk voor de uitvoering van de gehele zorg voor kinderen, jongeren en hun opvoeders. Doel is om de ondersteuning makkelijker tot stand te brengen door ze daar te plaatsen waar gezinnen en jeugdigen toch al komen. Dus zo vroeg, kort en effectief mogelijk. Voor het RBL BNO biedt dit mogelijkheden omdat de jeugdzorg nu geplaatst wordt binnen dezelfde gemeenten waarin wij nu al werkzaam zijn. De verwachting is dat dit kortere lijnen oplevert en er sneller en makkelijker een integrale werkwijze mogelijk is bij de bestrijding van schooluitval.

2.6 Actieplan MBO: focus op vakmanschap

De plannen zoals geformuleerd in het actieplan MBO: focus op vakmanschap moeten leiden tot een verhoging van de kwaliteit van het MBO. Sommige maatregelen, zoals het invoeren van een bindend studieadvies voor MBO niveau 1 leerlingen en het beëindigen van drempelloze instroom in het MBO niveau 2, hebben mogelijk een negatief effect op het terugleiden van jongeren die uitvallen zonder startkwalificatie. Het RBL BNO volgt deze ontwikkeling en heeft hierover overleg met de MBO-instellingen in de regio.

Hoofdstuk 3 Beleidsdoelen 2013-2016

Het RBL BNO stelt voor 2013-2016 onderstaande missie en visie centraal.

3.1 Missie

Alle leerplichtigen in de regio Brabant Noordoost volgen onderwijs. Het RBL BNO bevordert in nauwe samenwerking met het onderwijs en ketenpartners dat zoveel mogelijk jongeren het onderwijs verlaten met minimaal een startkwalificatie.

3.2 Visie

Preventie blijft ook in de komende jaren een belangrijk onderdeel van de aanpak van het RBL BNO. Alle kinderen en jongeren hebben recht op goed onderwijs. Met name de ouders en het onderwijs moeten zorgdragen voor een klimaat waarin schoolverzuim en schooluitval wordt voorkomen. Het RBL BNO spreekt het onderwijs en de ouders waar nodig aan op deze verantwoordelijkheid zodat zoveel mogelijk kinderen en jongeren in staat worden gesteld hun opleiding af te ronden.

Deze missie en visie en de ontwikkelingen zoals we hiervoor beschreven hebben, vertalen we naar de volgende beleidsopgave met twee hoofdlijnen.

1. Het RBL BNO zet sterk in op preventie en ziet het onderwijs bij het voorkomen van verzuim en schooluitval als haar belangrijkste partner.
2. Behouden van het huidige niveau van dienstverlening.

In paragrafen 3.3 en 3.4 wordt hoofdlijn 1 verder uitgewerkt en in paragraaf 3.5 wordt nader ingegaan op het niveau van dienstverlening. In deze paragraaf is ook aangegeven op welke wijze het RBL BNO verantwoording aflegt aan de raden van de deelnemende gemeenten. Voor een vertaling van de beleidsdoelen naar de uitvoeringspraktijk wordt verwezen naar bijlage 1 en 2.

3.3 Versterking van het preventief werken⁴

Door vroegtijdig op te treden tegen verzuim is de kans op een succesvolle interventie van het onderwijs, ouders en eventueel leerplicht groter. De afstand tussen het onderwijs en de verzuimende leerling moet dan ook zo klein mogelijk worden gehouden.

Kinderen en jongeren zullen ondanks inspanningen van het onderwijs en ouders (preventie) blijven verzuimen of uitvallen. In deze situaties zal het RBL BNO curatief en zonodig repressief optreden. De curatieve interventies hebben het karakter van maatschappelijke zorg en moeten het verzuim stoppen en schooluitval voorkomen. Wanneer curatieve interventies niet het gewenste effect opleveren dan zal er handhavend worden opgetreden (repressie) door het opmaken van een proces-verbaal.

Het RBL BNO zal zich ook in de komende beleidsperiode sterk richten op het voorkomen van verzuim en uitval. Door waar mogelijk een preventieve invulling te geven aan de opgedragen taken kan het RBL BNO vroegtijdig oorzaken van verzuim signaleren en vertalen naar verbeterpunten voor zichzelf, het onderwijs, en andere ketenpartners. In onderstaande alinea's wordt aangegeven op welke wijze het preventief werken in de komende beleidsperiode verder wordt versterkt.

3.4.1 Vindplaatsgericht werken op het VO en MBO

Medewerkers van het RBL BNO hebben fysieke werkplekken op het VO en het MBO. De invulling van de samenwerking wordt niet tot in detail voorgeschreven. Hierdoor kunnen de medewerkers en het onderwijs in onderlinge afstemming inspelen op de behoefte. Bij deze afstemming bewaakt de medewerker zijn onafhankelijke positie. Het belangrijkste doel is om het verzuim vroegtijdig aan te pakken en het verzuimbeleid van de school zeer kritisch te volgen.

Van de ruim 600 VSV'ers die jaarlijks uitvallen in onze regio volgen op het moment van uitvallen ongeveer 400 jongeren onderwijs aan het ROC de Leijgraaf, het ROC Nijmegen, het Koning Willem 1 College en aan het ROC Eindhoven op het moment van uitvallen. Bijna 60% van deze jongeren valt uit op 18 of 19 jarige leeftijd.

⁴ In de uitvoeringspraktijk blijkt dat de begrippen preventief, curatief en repressief niet altijd te vangen zijn in definities. Een adequate curatieve of repressieve reactie op overtreding van de leerplichtwet is bijvoorbeeld tegelijk een preventieve actie die schooluitval voorkomt.

Het is voor het reduceren van het aantal voortijdig schoolverlaters van groot belang dat het ROC de Leijgraaf en de ROC's uit de omliggende regio's de aanwezigheid van leerlingen nauwkeurig in beeld houdt en bij afwezigheid direct meldt zodat tijdig de juiste interventie wordt gepleegd. Het RBL BNO beschikt over veel kennis op het gebied van verzuimbestrijding en vindt het vanuit haar rol belangrijk om intensief bij deze MBO instellingen betrokken te zijn. Het RBL BNO beoogt door intensivering van de samenwerking met deze MBO instellingen met name het aantal voortijdig schoolverlaters van 18- en 19 jarigen drastisch te verminderen.

Te verwachten effect:

- In het schooljaar 2015-2016 20% minder uitval van 18 en 19 jarigen ten opzichte van het schooljaar 2011-2012
- Alle VO-scholen uit de regio Brabant Noordoost hebben een spreekuur en een contactpersoon van het RBL BNO
- Geen enkele jongere die onderwijs volgt binnen regio 36 wordt voortijdig uitgeschreven zonder dat dit vooraf met het RBL BNO is afgestemd
- Geen enkele jongere die uit regio 36b die op het moment van uitvallen onderwijs volgt aan het ROC Eindhoven, Koning Willem 1 College of het ROC Nijmegen wordt voortijdig uitgeschreven zonder dat dit vooraf met het RBL BNO is afgestemd

3.4.2 In beeld houden van voortijdig schoolverlaters

Het RBL BNO pleegt extra inzet om voortijdig schoolverlaters die uit beeld dreigen te raken in beeld te houden en ziet dit als een preventieve taak. Jongeren die zonder startkwalificatie thuiszitten en niet reageren op pogingen om met ze in contact te komen worden bezocht door een medewerker van het RBL BNO. De medewerker onderneemt vervolgens acties die voorkomen dat de afstand tussen eventuele terugkeer naar het onderwijs groter zo niet onoverbrugbaar wordt.

Het RBL BNO pleegt deze inspanningen nadat een jongere is uitgevallen en nadat er diverse pogingen zijn gedaan om met de jongere in contact te komen. In de komende beleidsperiode beschikt het RBL BNO over extra middelen vanuit het VSV-convenant. Met deze middelen zal het RBL BNO deze werkwijze en de ervaringen die hiermee zijn opgedaan in het proces naar voren halen en sneller inzetten.

Te verwachten effect

- Het onderwijs of het RBL BNO legt, voordat de leerling is uitgeschreven, een huisbezoek af bij jongeren die niet op afspraken verschijnen en uit beeld dreigen te raken
- Alle voortijdig schoolverlaters zijn in beeld

3.4.3 Intensivering van schoolcontroles

Leerplichtambtenaren voeren intensief en uitgebreid controles uit op het verzuimbeleid van alle VO-scholen en het ROC de Leijgraaf. De leerplichtambtenaren rapporteren hun bevindingen naar de school en indien nodig wordt de inspectie van het onderwijs ingeschakeld. Bij deze controles zal ook aandacht gegeven worden aan de aanpak van ziekteverzuim door scholen. Het RBL BNO werkt hierbij nauw samen met de GGD Hart voor Brabant en komt tot een gezamenlijke en uniforme aanpak van ziekteverzuim in de regio.

Alle basisscholen in de regio worden in de komende beleidsperiode door leerplichtambtenaren bezocht. Door het grote aantal is het helaas niet mogelijk om alle basisscholen intensief en uitgebreid te controleren. Basisscholen worden wel intensief en uitgebreid gecontroleerd wanneer de verzuim- en verlofregistratie hier aanleiding toe geeft.

Te verwachten effect:

- Het onderwijs neemt haar verantwoordelijkheid ten aanzien van het voorkomen van verzuim en voert het verzuimbeleid consequent uit

3.4.4 Versterking van de relatie met samenwerkingspartners

Het RBL BNO heeft door haar werkwijze als enige partij in de regio alle jongeren tot 23 die verzuimen of uitvallen en niet beschikken over een startkwalificatie in beeld. Gemeenten behouden hiermee zicht op een in potentie kwetsbare doelgroep die door de ontwikkelingen op het terrein van werk en inkomen steeds meer uit het zicht dreigen te raken.

Leerplichtambtenaren en RMC-trajectbegeleiders van het RBL BNO zijn voor het succesvol uitvoeren van hun taken onderdeel van het netwerk rondom een jongere. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het Centrum voor Jeugd en Gezin, Bureau Jeugdzorg, de GGD, enzovoort. De medewerkers van het RBL BNO zijn daarnaast deelnemer aan netwerk- en signaleringsoverleggen.

In verband met de invoering van passend onderwijs, de implementatie van “focus op vakmanschap” in het MBO, de transitie van de jeugdzorg naar de gemeente en de wijzigingen op het terrein van werk en inkomen zijn signaleren en verbinden binnen dit netwerk de komende beleidsperiode belangrijke thema's. Het RBL BNO blijft dan ook nauw betrokken bij deze ontwikkelingen en zet zich samen met de ketenpartners in voor passend onderwijs voor iedere leerling, jeugdzorgvoorzieningen wanneer nodig en zicht op arbeid na het behalen van minimaal een startkwalificatie.

Te verwachten effect:

- Het RBL BNO is betrokken bij ontwikkelingen rondom Passend Onderwijs en transitie jeugdzorg
- Het RBL BNO volgt de implicaties van “Focus op vakmanschap” binnen het MBO en ziet toe op het vergroten van mogelijkheden voor jongeren om een startkwalificatie te behalen

3.5 Behouden van het huidige niveau van dienstverlening

Het RBL BNO erkent dat het niveau van dienstverlening met name afhankelijk is van de kwaliteit en professionele werkopvatting van haar medewerkers. Voor het behouden van het huidige niveau van dienstverlening wordt:

- Indien noodzakelijk geïnvesteerd in opleiding en training;
- Indien noodzakelijk de gemeente, het onderwijs of DUO aangesproken op levering van juiste gegevens;
- Voldaan aan het procedureschema zoals afgesproken in het afstemmingsproces tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in Brabant Noordoost.

3.5.1 Leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders

Alle leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders van het RBL BNO beschikken minimaal over HBO werk- en denkniveau. Voor leerplichtambtenaren geldt de aanvullende eis om de vakopleiding tot

leerplichtambtenaar te hebben afgerond of te volgen⁵. Leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders kunnen schakelen op verschillende niveaus, beschikken over ruime kennis van de wet- en regelgeving rondom leerplicht en voortijdig schoolverlaten, beschikken over goede communicatieve vaardigheden, hebben overtuigingskracht en zijn sociaal vaardig. Deze kwalificaties zijn noodzakelijk om de juiste interventies te plegen die leiden tot het stoppen van schoolverzuim en schooluitval.

Voor het handhavend optreden is het noodzakelijk dat leerplichtambtenaren beschikken over een BOA-akte. De leerplichtambtenaar met BOA-akte kan indien nodig proces-verbaal opmaken. Op het moment van schrijven van deze notitie beschikken 11 van de 14 leerplichtambtenaren over een dergelijke akte. In het najaar van 2013 beschikken ook de overige 3 leerplichtambtenaren over een BOA-akte.

3.5.2 Backoffice

De kwaliteit van de backoffice wordt voor een groot deel bepaald door de kwaliteit van de leerlingenadministratie⁶. Voor het voeren van een goede leerplichtadministratie is structurele levering van GBA-gegevens door deelnemende gemeenten van essentieel belang. In de gemeenschappelijke regeling worden de deelnemende gemeenten dan ook verplicht om deze gegevens tijdig te leveren.

De administratie van het RBL BNO is in de afgelopen jaren verkleind en is in verband met haar huidige omvang van 1,96fte kwetsbaarder geworden. Het RBL BNO beschikt over een goede beschrijving van de essentiële handelingen van de administratie zodat bij uitval van één van de medewerkers de taken direct kunnen worden overgenomen.

3.5.3 Kwaliteit van dienstverlening

Intern:

In de afgelopen beleidsperiode zijn alle werkprocessen van het RBL BNO beschreven in een handboek voor leerplichtambtenaren en een handboek voor RMC-trajectbegeleiders. De kwaliteitsmedewerker toetst of medewerkers van het RBL BNO werken volgens de gemaakte afspraken. De uitkomsten hiervan worden twee keer per jaar betrokken in de beoordelingscyclus van de medewerkers.

⁵ In een enkel geval wordt op basis van werkervaring van deze eis afgeweken.

⁶ Voor nadere informatie over het voeren van een leerlingenadministratie wordt verwezen naar bijlage 1: Taken RBL BNO

Extern:

Het RBL BNO werkt volgens het procedureschema zoals geformuleerd in het: “afstemmingsproces tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in Noordoost Brabant”. Deze cyclus omvat twee onderdelen te weten:

- a. de kadernota die op 1 februari wordt aangeboden;
- b. de ontwerp-begroting en de ontwerp-jaarrekening die in mei worden gepresenteerd.

Gemeenteraden worden hierdoor voldoende in staat gesteld om te reageren op beleidsvoornemens van het RBL BNO. Het RBL BNO legt daarnaast jaarlijks aan de deelnemende gemeenten en het ministerie van onderwijs verantwoording af over het gevoerde beleid en het al dan niet behalen van de gestelde doelen in een leerplichtjaarverslag, de RMC-effectrapportage en de artikel 25 rapportage.

Te verwachten effect:

- Alle leerplichtambtenaren beschikken over een opsporingsbevoegdheid (BOA)
- Het RBL BNO verzendt jaarlijks voor 1 februari een kadernota aan de gemeenteraden
- Het RBL BNO verzendt jaarlijks voor 1 mei een ontwerp-begroting aan de gemeenteraden.
- Het RBL BNO verzendt jaarlijks voor 1 december het jaarverslag over het voorgaande schooljaar aan de gemeenteraden.
- Het RBL BNO verzendt jaarlijks voor 1 december de RMC-effectrapportage over het voorgaande schooljaar aan de gemeenteraden en het ministerie van Onderwijs.
- Het RBL BNO verzendt jaarlijks voor 1 december de artikel 25 rapportage aan de gemeenteraden en het ministerie van Onderwijs.

Hoofdstuk 4 Randvoorwaarden

4.1 Huidige formatie

Om de taken zoals beschreven in voorgaande hoofdstukken uit te kunnen voeren is in 2012 structureel 16.09 Fte leerplicht- en RMC-functie beschikbaar. Daarnaast wordt er uit incidentele middelen 4,2 Fte ingezet. Voor het berekenen van de huidige formatie van het RBL BNO zijn de ingrado-normen als richtlijn gebruikt. Ingrado is de landelijke vereniging voor leerplicht en RMC. In de afgelopen beleidsperiode 2009-2012 is de formatie afgestemd op de behoefte in onze regio.

Ingrado-norm voor leerplicht

Ingrado-norm voor RMC

<u>1Fte leerplichtfunctie per 3800 leerplichtigen</u>		<u>RMC-functie 16-23 jaar</u>	
5%	coördinatie	1 fte	coördinatie per 31.068 jongeren
60%	leerplichtambtenaar	1 fte	administratie per 20.040 jongeren
5%	beleid	1 fte	applicatiebeheer per 94.630 jongeren
5%	applicatie	1 fte	trajectbegeleiding per 10.623 jongeren
25%	administratie		

Ten aanzien van de leerplichtfunctie kan de gemeente zelf de gewenste omvang van de personele capaciteit bepalen. Het algemeen bestuur heeft bij de bespreking van de bezuinigingen op de gemeentelijke bijdrage voor de begrotingsjaren 2012, 2013 en 2014 besloten dat het RBL BNO gefaseerd een bezuiniging van 15% doorvoert. Concreet betekent dit dat het RBL BNO een begroting voor 2013 heeft opgesteld waarin een besparing op de gemeentelijke bijdrage van 12,5% wordt gerealiseerd ten opzichte van de oorspronkelijke gemeentelijke bijdrage van 2012⁷. In 2014 moet een bezuiniging van minimaal 15% worden gerealiseerd.

Bovenstaande bezuiniging mag niet ten koste gaan van het huidige niveau van dienstverlening. Door de Ingrado-norm ook in de komende beleidsperiode als referentie te houden kan in het begrotingsjaar 2014 minimaal 15% worden bezuinigd op de gemeentelijke bijdrage en kan het huidige niveau van dienstverlening worden gegarandeerd. De besparing op de uitgaven wordt met name gerealiseerd door aanpassingen in de administratieve bedrijfsvoering en aanscherping van de begroting.

⁷ Zie tabel: 3 op pagina 20 van deze notitie

4.2 Berekening formatie 2013-2016

Door de ingrado-norm toe te passen op het gemiddelde van de CBS prognose over bevolkingsaantallen in de periode 2013-2016 kan de formatie worden berekend. Uit de CBS prognose blijkt dat het totaal aantal inwoners en het aantal jongeren tussen 18-23 licht stijgt. Het aantal kinderen tussen 5-18 neemt af. Daarnaast is de berekening van de formatie afgestemd op de ervaringen in de periode 2009-2012.

Tabel 1: Aantal inwoners

Groep	Aantal 2009-2012	Prognose 2013-2016 ⁸
Aantal inwoners in de regio Brabant Noordoost	331.500	337.550
Aantal 5-18 jarigen	57.400	53.150
Aantal 16-23 jarigen	27.902	29.200

Hieronder is een overzicht van de huidige basisformatie weergegeven. Met name door aanpassingen in de administratieve bedrijfsvoering is het RBL BNO in staat om 2,4 Fte te bezuinigen ten opzichte van de oorspronkelijke formatieberekeningen die gebaseerd zijn op de ingrado-norm.

Tabel 2: Formatie RBL BNO

Functie	Formatie op basis van de Ingrado richtlijn	Beoogde formatie inclusief bezuiniging op bedrijfsvoering formatie 2013-2016	Vershil ten opzichte van richtlijn
coördinatie	1,36	1	0,36 Fte --
beleid	0,70	1	0,30 Fte +
applicatiebeheer ⁹	0,92	0,6	0,32 Fte --
administratie	4,51	1,96	2,55 Fte --
leerplichtambtenaar	8,40	9,04	0,64 Fte +
trajectbegeleider	2,60	2,49	0,11 Fte --
Totaal			- 2,40 Fte

⁸ Op basis van de CBS-prognose bevolkingsopbouw 2011-2040 (Statline)

⁹ Applicatiebeheer is uitbesteed aan Metaobjects. De kosten van uitbesteding zijn vergelijkbaar met de inzet van 0,6Fte

In de komende beleidsperiode maar ook daarna krimpt de groep leerplichtigen terwijl het aantal jongeren tussen 18-23 jaar nagenoeg gelijk blijft tot aan 2020. Wanneer er vacatureruimte ontstaat op leerplicht door natuurlijk verloop zal deze gedeeltelijk worden ingevuld zodat de formatie conform de Ingrado richtlijn blijft.

In bijlage 2 worden de functies en de taken behorende bij de functie beschreven. In het schema is ook de huidige inzet van de totale personele capaciteit weergegeven. Er wordt in deze bijlage onderscheid gemaakt tussen tijdelijke en structurele inzet.

4.3 Fysieke organisatie RBL BNO

Het RBL BNO werkt vanuit sublocaties in Oss, Cuijk en Veghel. Bij het verkennen van de bezuinigingsvoorstellen in 2011 is gekeken naar de voor- en nadelen van samenvoeging van de sublocaties. Destijds werden de volgende voor- en nadelen van samenvoeging genoemd:

Voordelen	Nadelen
<ul style="list-style-type: none"> • Verbeteren teamvorming en aansturing door wegnemen van fysieke afstand. • Reistijd voor teamoverleg vermindert door wegnemen van fysieke afstand. • De back-office kan gemakkelijker en efficiënter werken vanuit één locatie waardoor op termijn mogelijk een verdere besparing mogelijk is. • De drempel om collegiaal af te stemmen wordt lager. Medewerkers kunnen elkaar makkelijker aanspreken wat leidt tot een meer eenduidige manier van werken. • De noodzaak voor twee teamleiders (een voor de medewerkers van het Land van Cuijk en een voor Veghel en Oss) verdwijnt 	<ul style="list-style-type: none"> • Grotere werkdruk bij coördinator. • Reistijd van de locatie naar de vindplaatsen wordt groter. • Reistijd woon-werkverkeer naar de RBL-locatie wordt groter. • Er zijn een of twee subregio's die de RBL-vestiging verliezen. • De subregio's Oss en Uden/Veghel kennen veel dezelfde samenwerkingspartners (Maatschappelijk Werk, Samenwerkingsverband VO, ROC), voor het Land van Cuijk geldt dat het om andere samenwerkingspartners gaat, en ook om een andere regio daar waar het gaat om de keuze van jongeren t.a.v. vervolgopleiding (veelal ROC Nijmegen en ROC Gilde (Noord-Limburg) ipv ROC de Leijgraaf).

Een belangrijk nadeel dat destijds onvoldoende is onderkend is de onduidelijkheid over de kosten die samenvoeging van de sublocaties met zich meebrengt. Medewerkers van het RBL BNO worden door samenvoeging geconfronteerd met hogere reiskosten en een langere reistijd en moeten hiervoor worden gecompenseerd. Het is niet mogelijk om de hoogte van de kosten die voortvloeien uit een dergelijke onderhandeling te voorspellen.

Uiteindelijk hebben de portefeuillehouders besloten de drie sublocaties niet samen te voegen. Wel heeft de teamleider van het Land van Cuijk haar verantwoordelijkheden overgedragen aan de coördinator van het RBL BNO en zijn de backoffice taken gecentraliseerd op de sublocatie Oss.

Werken vanuit sublocaties

Het RBL BNO stelt voor ook de komende beleidsperiode te werken vanuit sublocaties. Met het centraliseren van de backoffice en de aansturing in één hand te leggen zijn een aantal belangrijke voordelen van samenvoeging reeds gerealiseerd. Daarbij komt dat:

- Door het werken vanuit sublocaties de infrastructuur en het netwerk op het terrein van leerplicht en voortijdig schoolverlaten subregionaal geborgd is.
- Medewerkers van het RBL BNO door het werken vanuit sublocaties in staat zijn hun taken “dichtbij” de burger en zijn woongemeente te laten plaatsvinden.
- Door het werken vanuit sublocaties kosten en tijd voor vervoer van en vanaf de sublocatie naar de omliggende scholen aanvaardbaar blijft ondanks de landelijke en uitgestrekte regio.
- Ondanks het vindplaatsgericht werken kunnen repressieve gesprekken, waarbij bijvoorbeeld proces-verbaal wordt opgemaakt, op een redelijke afstand van de woongemeente van de burger worden gevoerd. Daarnaast is er altijd de mogelijkheid om deze repressieve gesprekken te voeren op lokale gemeentehuizen.

4.4 Financiën 2013-2016

De financiering van het RBL BNO bestaat uit drie vaste onderdelen:

1. Rijksbijdrage RMC: deze bijdrage wordt door het ministerie naar de contactgemeente RMC regio 36 ('s Hertogenbosch) overgemaakt. De contactgemeente verdeelt de middelen naar rato onder de gemeenten in de regio. De middelen zijn bedoeld voor het uitvoeren van de RMC-functie
2. Kwalificatiebudget: deze bijdrage wordt via dezelfde wijze als de rijksbijdrage RMC verrekend en verleend en is bestemd voor het toezicht op de kwalificatieplicht.

3. gemeentelijke bijdragen: deze bijdrage wordt door de deelnemende gemeente betaald uit de middelen die men krijgt vanuit het gemeentefonds. De berekening van de bijdrage per gemeente is op basis van de formatienormen van Ingrado en de bevolkingsprognose van het CBS.

Tabel 3: Overzicht structurele middelen RBL BNO¹⁰

Bijdrage	2012 ¹¹ (Oud)	2012 ¹²	2013 ¹³	2014 ¹⁴	2015	2016
Rijksbijdrage RMC	€ 359.997	€ 359.997	€ 377.006	€ 377.006	€ 377.006	€ 377.006
Kwalificatiebudget	€ 296.218	€ 296.218	€ 296.218	€ 296.218	€ 296.218	€ 296.218
Bernheze	€ 72.895	€ 65.241	€ 63.784	€ 61.961	€ 61.961	€ 61.961
Boekel	€ 23.705	€ 21.216	€ 20.742	€ 20.149	€ 20.149	€ 20.149
Boxmeer	€ 70.369	€ 62.980	€ 61.573	€ 59.814	€ 59.814	€ 59.814
Cuijk	€ 59.534	€ 53.283	€ 52.092	€ 50.604	€ 50.604	€ 50.604
Grave	€ 31.251	€ 27.970	€ 27.345	€ 26.564	€ 26.564	€ 26.564
Landerd	€ 36.360	€ 32.543	€ 31.815	€ 30.906	€ 30.906	€ 30.906
Maasdonk	€ 27.671	€ 24.765	€ 24.212	€ 23.520	€ 23.520	€ 23.520
Mill en Sint Hubert	€ 27.022	€ 24.185	€ 23.644	€ 22.969	€ 22.969	€ 22.969
Oss	€ 205.070	€ 183.537	€ 179.436	€ 174.310	€ 174.310	€ 174.310
Sint Anthonis	€ 28.971	€ 25.929	€ 25.350	€ 24.624	€ 24.624	€ 24.624
Sint-Oedenrode	€ 42.317	€ 37.874	€ 37.028	€ 35.970	€ 35.970	€ 35.970
Uden	€ 98.608	€ 88.254	€ 86.282	€ 83.636	€ 83.636	€ 83.636
Veghel	€ 90.712	€ 81.187	€ 79.373	€ 77.105	€ 77.105	€ 77.105
Totaal	€ 1.470.700	€ 1.385.179	€ 1.385.900	€ 1.365.356	€ 1.365.356	€ 1.365.356

De begroting van het RBL wordt zonder BTW opgesteld. De BTW is namelijk per saldo niet kostprijs verhogend. De gemeentelijke bijdrage wordt gefactureerd met BTW. Iedere gemeente compenseert de BTW bij haar eigen BCF (Btw Compensatie Fonds)

Daarnaast worden er incidentele middelen ingezet. Met uitzondering van de VSV convenantmiddelen is de inzet van incidentele middelen nog niet ingevuld voor de komende beleidsperiode.

Tabel 4: Incidentele middelen

¹⁰ Zie bijlage 4 voor een conceptbegroting voor de periode tot en met 2016.

¹¹ Oorspronkelijke gemeentelijke bijdrage voor 2012

¹² Inclusief een bezuiniging van 10,5% ten opzichte van de oorspronkelijke gemeentelijke bijdrage voor 2012.

¹³ Inclusief een bezuiniging van 12,5% ten opzichte van de oorspronkelijke gemeentelijke bijdrage voor 2012.

¹⁴ Inclusief een bezuiniging van 15% ten opzichte van de oorspronkelijke gemeentelijke bijdrage voor 2012.

Incidentele bijdrage	2012	2013	2014	2015	2016
VSV convenantmiddelen	€ 60.000	€ 90.000	€ 90.000	€ 90.000	
Middelen uit de RBL reserve ¹⁵	€ 50.000				
Extra bijdrage van gemeente Oss	€ 60.000				
ESF-gelden					
Totaal					

4.5 Reserves

In de voorgaande beleidsperiode heeft het RBL BNO een reserve opgebouwd van € 429.000 (stand op 31-12-2011) Deze reserve is ontstaan doordat een aantal vacatures later dan gepland zijn ingevuld. Daarnaast wordt in de begroting gerekend met maximale salarisschalen terwijl een aantal medewerkers deze schaal nog niet bereikt hebben.

Het RBL BNO behoudt een reserve van € 150.000 (+/- 10% van de totale begroting) voor onvoorziene kosten en zet het restant in de komende beleidsperiode in voor activiteiten en trajecten ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten. Te denken valt hierbij aan financiering van maatwerktrajecten of de aanpak van uitval op een MBO instellingen buiten de regio Brabant Noordoost zoals het ROC Nijmegen, het ROC Eindhoven of het Koning Willem 1 College. Voorafgaand aan ieder kalenderjaar komt het RBL BNO met een voorstel aan het Dagelijks Bestuur over de precieze inzet van het restant van de reserves.

4.6 Wet gemeenschappelijke regeling

De huidige gemeenschappelijke regeling moet worden aangepast. De verwachting is dat besluitvorming rondom de nieuwe gemeenschappelijke regeling plaatsvindt in het najaar van 2013.

4.7 Procedure vaststelling beleidsplan

Deze notitie wordt op 7 februari 2013 besproken in het portefeuillehouders overleg van het RBL BNO. Na instemming wordt de notitie in het voorjaar van 2013 ter vaststelling voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Na vaststelling door de raden geeft deze notitie de kaders waarbinnen het RBL BNO in de komende jaren haar taken uitvoert.

¹⁵ Zie paragraaf 4.5 van deze notitie